

Република Српска
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
Наставно-научно вијеће

Број: 05-224/06
Дана, 16.05.2006. године

На основу члана 102. и 103. Закона о универзитету ("Сл. гласник Републике Српске", број 12/93) и члана 113. Статута Универзитета у Бањој Луци, Наставно-научно вијеће Универзитета на сједници од 15.05.2006. године,
д о н о с и

О Д Л У К У

Даје се сагласност на Одлуку Наставно-научног вијећа Академије умјетности о избору **мр ДРАГИЦЕ ПАНИЋ КАШАНСКИ** у звање вишег асистента на предметима Етномузикологија – главни предмет и Етнокореологија, на период од пет година.

Образложење

Академија умјетности у Бањој Луци доставила је на сагласност Одлуку о избору мр Драгице Панић Кашански у сарадничко звање – виши асистент.

Наставно-научно вијеће Универзитета на сједници одржаној 15.05.2006. године утврдило је да је наведена Одлука у складу са одредбама Закона о универзитету и Статута Универзитета.

Сагласно члану 76, 102. и 103. Закона о универзитету, одлучено је као у диспозитиву ове Одлуке.

Достављено:

1. Факултету 2х
2. Архиви
3. Документацији

ПРЕДСЈЕДНИК
НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВИЈЕЋА

Академик проф. др Драгољуб Мирјанић

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА BOSNIA AND HERZEGOVINA	РЕПУБЛИКА СРПСКА REPUBLIC OF SRPSKA	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊАЛУЦИ UNIVERSITY OF BANJALUKA
	АКАДЕМИЈА УМЈЕТНОСТИ ACADEMY OF ARTS	
Тел: Tel: +387 65 666 617 Факс: Fax: +387 51 316 293	Адреса: Address: 78000 Бањалука, Булевар српске војске 66 78000 Banjaluka, Bulevar srpske vojske bb web-address: www.aubl.org e-mail: aub12@inecco.net	Банковни рачун bank account Nova banjalučka banka A.D. Banjaluka km: 551-001-00016039-24 devizni: 54108-01754190000

Број: 332

Датум: 26.04.2006. год.

На основу члана 72 и 84 Закона о Универзитету (Службени гласник Републике Српске бр.12/93) и члана 113 Статута Академије умјетности Наставно умјетничко и научно вијеће Академије Умјетности Бања Лука на сједници одржаној 25.04.2006 године доноси,

ОДЛУКУ

ПРИМЉЕНО: 04.05.2006.	
ОРГ.ЈЕД.	БРОЈ
05	229

1. мр Драгица Панић Кашански, бира се у звање вишег асистента за наставни предмет *Етномузикологија* –главни предмет и *Етнокореологија*.

На период од пет година.

2. Ова Одлука ступа на снагу након што на исту да сагласност наставно научно вијеће Универзитета у Бањалуци.

Образложење

На расписани конкурс у листу Глас Српске од 08.02.2006. године, пријавио се изабрани кандидат. Комисија за припремање приједлога за избор, констатовала је да именована испуњава услове и предложила да се изврши избор као у диспозитиву одлуке.

На основу изнесеног наставно умјетничко и научно вијеће Академије на сједници одржаној 25.04.2006. године донијело је истовјетну одлуку.

Достављено:
Именованом
Универзитету у Бањалуци
Досије
Рачуноводство

ПРЕДСЈЕДНИК
Наставно-научног и умјетничког вијећа
мр Милорад Кењаловић, ванр. проф.

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
UNIVERZITET U BANJALUCI
AKADEMIJA UMJETNOSTI

PREDMET:

Izvještaj komisije za pisanje referata za izbor u zvanje **viši asistent** za predmet Etnomuzikologija – glavni predmet i Etnokoreologija

Nastavno-umjetničko i naučno vijeće Akademije umjetnosti Banjaluka na sjednici održanoj 06.03. 2006. godine imenovalo je Komisiju za pripremanje izvještaja i prijedloga u zvanje **viši asistent za predmet Etnomuzikologija - glavni predmet i Etnokoreologija** na osnovu člana 70 do 91 Zakona o Univerzitetu. Imenovana komisija radila je u sljedećem sastavu:

-dr Dimitrije Golemović, redovni profesor, FMU Beograd, Etnomuzikologija

-dr Olivera Vasić, redovni profesor, FMU Beograd, Etnokoreologija

-mr Milorad Kenjalović, vanredni profesor, Akademija umjetnosti Banjaluka, Muzički folklor

Komisija je konstatovala da se na konkurs objavljen u listu „Glas srpski“ od 08.02.2006. god. za izbor saradnika za nastavni predmet Etnomuzikologija javio jedan kandidat i nakon uvida u priloženu dokumentaciju pripremila sljedeći

I Z V J E Š T A J

mr Dragica Panić-Kašanski (rođj.17.12.1961, Brčko), etnomuzikolog , **asistent**, angažovana je za izvođenje nastave iz nastavnih predmeta Etnomuzikologija- glavni predmet i Etnokoreologija na Odsjeku za muzičke umjetnosti za školsku 2005/2006. godinu od 01.10.2005. godine. Prvi put je na Akademiji umjetnosti u Banjaluci angažovana kao saradnik za pripremu i realizaciju vježbi za nastavni predmet Etnomuzikologija 01.10.2004.

Nakon što je diplomirala na Muzičkoj akademiji u Sarajevu (1986), Dragica Panić-Kašanski zaposliila se u RTV Sarajevo-Radio prodran, kao muzički saradnik u Redakciji narodne muzike (1987-1989) i uređivala je muziku u više emisija medju kojima su i “Program za selo”, “Đerdan” i “Bisernica”. Kao mladi etnomuzikolog, pokazala je veliko interesovanje i relevantne naučno-istraživačke kvalitete u

emisijama III programa Radija (naučni program) pod nazivom- "Etnomuzikologija". Pojedine njene emisije iz oblasti etnomuzikologije su objavljene i trajno arhivirane:

1. "Tonalne I ritmičke karakteristike instrumentalne pratnje igara u selima brčanske opštine"(1988);
2. "Etimologija naziva igara u selima brčanske opštine" (1988);
3. "Muzička pratnja za igre u okolini Brčkog"(1989);
4. "Muzika i igra u obredima za kišu" (1991-1992);
5. "Guslari u Vogošći"(1992);
6. "Kordofoni instrumenti u BIH" (1992)

U Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine imenovana je na radno mesto kustos - etnokoreolog (1989-1992) i tom prilikom vodila je Arhiv narodnih igara i Zbirku dečijih igračaka. Ovaj posao je omogućio kolegici Dragici da se sistematski i profesionalno bavi terenskim naučno-istraživačkim radom u oblasti etnomuzikologije i etnokoreologije. U tom periodu radila je kao saradnik na projektu Ministarstva kulture DC XIII "Narodni instrumenti BiH", ali, nažalost njena etnomuzikološka delatnost kao i posao u Zemaljskom muzeju, su definitivno prekinuti zbog izbivanja rata na području BiH. Potom je napustila Sarajevo, te je sa porodicom izbegla u Srbiju. Tada počinje njeno preusmeravanje na pedagoški rad, najprije radi kao nastavnik muzičke kulture u Bačkom Gradištu, a zatim kao nastavnik solfedja i teorije muzike u Bečeju (1997-2000).

Svoju pedagošku delatnost nastavlja u svojstvu profesora istorije muzike, poznavanja muzičke literature i etnomuzikologije u Srednjoj muzičkoj školi "Isidor Bajić" u Novom Sadu (1997-2002). U okviru etnomuzikološke sekcije osnovala je pevačku grupu "Zdravac", koja izvodi tradicionalne pesme "na glas" i "na bas". Sa ovom grupom mladih entuzijasta učestvovala je na raznim muzičkim manifestacijama širom Jugoslavije, kao i u okviru kviza "Narodna muzika Jugoslavije". Kao nagradu za uspešan rad na planu negovanja i vredovanja tradicionalne muzike Jugoslavije, Grupa pevača je, na predlog Muzičke omladine Vojvodine, a pod pokroviteljstvom Ministarstva za omladinu i sport – KIDS (Kreativni daroviti Srbije) bila na desetodnevnom etno-kampu "Đerdap-Karataš", gdje je pod vodstvom Dragice Panić-Kašanski priredila cjelovečerašnji koncert.

Na fakultetu muzičke umetnosti u Beogradu, Odsek za etnomuzikologiju, magistrirala je 1996. godine sa temom "Igre i njihova muzička pratnja u brčanskom kraju" sa ocjenom deset. Stručni ispit iz Metodike nastave folkloru položila je 1998. godine sa opštom ocenom odličan i time stekla pravo da samostano izvodi nastavu u srednjoj muzičkoj školi iz nastavnog predmeta folklor.

Sa etnomuzikološkog stanovišta pisala je stručne komentare i osvrte o festivalima i muzičkim manifestacijama u zemlji i inostranstvu za program Radio Sarajeva.

U svojstvu saradnika umetničkog rukovodioca za narodno pevanje u kulturno-umetničkim društvima u Sarajevu, Novom Sadu, Kikindi i Brčkom pratila je rad, animirala i učestvovala u izboru folklornih ansambla, vokalnih solista i grupa tradicionalne muzike za domaće i međunarodne smotre i festivale.

Osnivač je i vođa više pevačkih grupa tradicionalne muzike sa kojima je često nastupala za programe radija i televizije. Sa pevačkom grupom „Zdravac“ snimila je, u vlastitoj produkciji, CD pod nazivom „Bela vila“, a sa grupom „Vijenac“ još dva CD-a. Ista grupa je na Horskome festivalu u Bijeljini dvije godine zaredom odvojila prvo mjesto u kategoriji tradicionalnog pjevanja (2004. i 2005.)

Od 1. marta 2000. godine radi na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, na mestu asistenta-pripravnika za nastavno naučni predmet etnomuzikologija. Već 2002. godine birana je za asistenta na 4 godine. U međuvremenu vratila se u Bosnu i Hercegovinu (Brčko) i tada je angažovan na Akademiji umjetnosti u Banjaluci.

Kao član Udruženja folklorista BiH i Saveza udruženja folklorista Jugoslavije učestvovala je, sa naučnim saopštenjima, u radu više kongresa, a kasnije i međunarodnih simpozijuma:

Popis objavljenih radova DRAGICE PANIĆ-KAŠANSKI

1987

Neki elementi instrumentalne tehnike na šargiji sa brčanskog područja, Zbornik radova SUFJ (Savez udruženja folklorista Jugoslavije), Tuzla, str. 507-512

1988

Obilježja formalne strukture igara i njihove instrumentalne pratnje, Zbornik radova SUFJ, Rožaje, 470-474

1990

Kolo trojanac u folklornoj tradiciji BiH, Rad kongresa SUFJ, Plitvice, 451-456

1991

Obredna igra dodole, Zbornik radova UFBiH (Udruženje folklorista Bosne i Hercegovine), Sarajevo, str.57-65

1996.

Igre i njihova muzička pratnja u brčanskom kraju-odnos dinarskih i panonskih elemenata, magistarski rad, FMU, Beograd 1996. (rukopis)

RADOVI NAKON IZBORA U ZVANJE ASISTENTA

2001

Prvi rezultati terenskog istraživanja muzičko-folklorne građe u okolini Kikinde, Zbornik radova sa naučnog skupa "Vlado Milošević", etnomuzikolog i kompozitor, Banja Luka, 23-36

2002

Terenska istraživanja muzičke tradicije kolonista iz bosanske Krajine u tri sela opštine Kikinda: Nakovo, Novi Kozarci i Banatsko Veliko selo, Časopis za muziku i kulturu Gudalo, Kikinda (rad prihvaćen za štampu, 21 str.)

2003

Kome je sekunda danas lepa, ČOVEK I MUZIKA, simpozijum 2001, zbornik radova sa naučnog skupa, VEDES, Beograd, str. 517-526

Aesthetic values of second today, International Symposium, Belgrade 2001, to professor dr Dragoslav Devic, Belgrade, p.527-539

Kome je sekunda danas lepa, BAŠTINAR glasilo udruženja za njegovanje srpskog kulturno-istorijskog nasljeđa, Brčko, str. 19-35

Izvornjaci, muzika urbanog seljaka, naučni skup «Dani Vlade Miloševića», zbornik radova, Akademija umjetnosti Banja Luka, str. 19-25

Seoske igre gradskog porekla u brčanskom kraju, BAŠTINAR, Brčko, str.41-47

Brčanske lazarice, BAŠTINAR, Brčko, str.36-40

2004

Termini vezani za igru i zakoni kola u brčanskom kraju, BAŠTINAR br. 2/3, Brčko, str.42-47

Srpske igre brčanskog kraja, Centar za proučavanje igara Srbije, građa, Fakultet muzičke umetnosti Beograd, str. 5-79

Kolo igrača i neigrača-brčanske igre tipa kolo u tri, Zbornik radova sa naučnog skupa «Dani Vlade Miloševića», Banja Luka, str. 64-79

Etno-kamp bosansko-hercegovačkih studenata etnomuzikologije, katalog Treće smotre amaterskog stvaralaštva Brčko distrikta BiH 2004, Brčko, str. 13-14

2005

Studijsko istraživanje instrumentalne, pevačke i igračke tradicije severnog Banata, KINDIN ALMANAH, br.2., Istorijsko-zavičajno društvo Kinda, Kikinda 2005, str. 33-37.

Muzička praksa šargijaša Đoje Tomića iz Piperaca kod Bijeljine, BAŠTINAR 5, Brčko, str (koautor Ivana Dabić)

2006

Arhaični igrački obrasci u brčanskom kraju, BAŠTINAR 6, Brčko, str 47-50

RADOVI U PRIPREMI:

MUZIČKA I IGRAČKA TRADICIJA BRČANSKIH ROMA

SEOSKE BOŠNJAČKE IGRE

Posmatrajući u celini naučno-istraživački rad Dragice Panić-Kašanski, može se uočiti njen interes kako za proučavanje pojedinih pitanja iz oblasti etnomuzikologije, tako i etnokoreologije.

U radu „*Neki elementi instrumentalne tehnike na šargiji sa brčanskog područja*” koji predstavlja dio njenog diplomskog rada, autorka je studiozno i zrelo ukazala na pojedine relevantne organološke karakteristike ovog tradicionalnog instrumenta (npr. ergologiju, način dobijanja zvuka, tonski niz, elemente tehnike desne i lijeve ruke) i otvorila niz pitanja za buduća komparativna organološka istraživanja, ne samo na području Bosne i Hercegovine nego i znatno šire.

S obzirom na činjenicu da muzika i pokret čine jedinstven cjelinu, a da su donedavno ove dvije komponente izučavane posebno-etnomuzikolozi muziku, a etnokoreolozi pokret, rad koleginice Kašanski *Obilježja formalne strukture igara i njihove instrumentalne pratnje* predstavlja uspješan poduhvat u to vrijeme (1988) u smislu ukazivanja na potrebu svestranijeg pristupa igrama kakav danas imamo.

U radu *Kolo trojanac u folklornoj tradiciji Bosne i Hercegovine* autorka analizira 37 primera pod nazivom *trojanac* iz Folklornog arhiva Zemaljskog muzeja u Sarajevu, podstaknuta zapažanjem J. Dopudje (koja ih je i zapisala od 1947-1964) da se *trojanac* igra u više tipova, simetrične i asimetrične faze (igračkog obrasca), ali nikada kao srbijanski trojanac. Izdvajajući tri tipa ove igre i poredeći ih sa muzičkom pratnjom, konstatuje da se igra i muzička pratnja ne poklapaju, ukazujući tako na potrebu etnomuzikološke analize instrumentalne muzike za igru, i na analizu odnosa igre prema muzici. Ovi prvi radovi Dragice Panić - Kašanski, mogu se svrstati među pionirska nastojanja pojedinaca da se muzika i igra izučavaju zajedno. To se narednih godina i postiglo uvođenjem predmeta etnokoreologija na studije etnomuzikologije u Beogradu, te se danas misli da drugačije nije ni moguće izučavati igre.

Rad *Obredna igra dodole*, izložen na naučnom skupu folklorista BiH u Sarajevu, bio je veoma zapažen, naročito među etnologima, zbog činjenice da je ova obredna povorka i magijska igra i pjesma za dozivanje kiše koje su njen sastavni dio, sagledani sa etnomuzikološkog i etnokoreološkog stanovišta. Ukazano je budućim istraživačima da ne zaobilaze na terenu ovu igru zbog njene jednostavnosti u igračkom smislu, jer je upravo ta jednostavnost njena osobenost i svrhovitost koja vodi do transa-medija za uspostavljanje veze sa višim silama koje treba da pošalju blagorodnu kišu. Ovaj rad je objavljen i u naučnom programu Radio Sarajeva. U radu se konstatuje da etnokoreologija u našoj nauci ima mjesto pepeljuge, te da etnokoreolozi treba da dokažu da i ova kao i druge autonomne oblasti usmenog stvaralaštva može da pruži relevantne rezultate za izučavanje narodne kulture.

Naučno-istraživački rezultati iz oblasti etnomuzikologije i etnokoreologije Dragice Panić-Kašanski zaokruženi su u njenom magistarskom radu *Igre i njihova muzička pratnja u brčanskom kraju-odnos dinarskih i panonskih elemenata*, koji privlači pažnju čitaoca serioznim i obilnim naučnim aparatom, izvanrednim crtežima, fotografijama, obiljem notnih primera (155 pesama, instrumentalnih melodija i melodija orskih igara), ali i kinetograma, čime se osvetljava izneta problematika, kako sa etnomuzikološkog tako i sa etnokoreološkog aspekta. Drugim rečima autorkin pristup ovom radu može se smatrati, s jedne strane, interdisciplinarnim, a, s druge komparativnim, s obzirom na to da se orske igre i njihova muzička pratnja u brčanskom kraju analiziraju kod nekoliko nacionalnih zajednica: brdskih Srba, posavskih Hrvata i Muslimana; Podmajevčana Brezopoljaca. Inače, cela studija zasnovana je na bogatoj i vrednoj folklornoj građi, koja je prikazana analitičkim i komparativnim metodama, te nedahnutim opisima mnogih običaja, rituala i karakterističkim muzičkim instrumentima

vezanim za igru. Tokom celog rada autorka koristi više upečatljivih i interesantnih izjava mnogih kazivača, što osvežava sadržaj izlaganja, te čitaoca, na momente, vraća u psihu i mentalitet stanovništva brčanskog kraja.

Etnokoreološki i etnomuzikološki rezultati istraživanja Dragice Panić-Kašanski pružaju dragocene podatke ne samo o igrama i njihovoj muzičkoj pratnji u brčanskom kraju Srba, Hrvata i Muslimana, već oni služe i za dalja komparativna proučavanja muzičke tradicije drugih naroda. U tom smislu autorkina konstatacija da lazarike "nisu postojale u nekom drugom obliku pre nego što su ih počele izvoditi Karavlahinje," (str.155), te da je ternarni ritam napeva "verovatno rumunskog porekla," veoma je zanimljiva. Na to ukazuje i činjenica da čak i u notnom primeru, ternarnog aksak ritma (Gh. Oprea, L. Agapie, *Folclor muzical romanesc*, Editura didactica si pedagogica, Bucuresti, 1993, str. 169, primer 246), kao snažan dokaz da je u ovom slučaju ritam vitalniji od teksta i od drugih morfoloških elemenata melodije. Iz magistarskog rada Dragice Panić-Kašanski vidi se sveobuhvatno poznavanje igre i muzičke pratnje brčanskog kraja sa svim njegovim karakteristikama, uticajima i preobražajima, te on predstavlja izvanredan doprinos etnomuzikološkoj i etnokoreološkoj nauci Jugoslavije.

Prvi rezultati terenskog istraživanja muzičko-folklorne gradje u okolini Kikinde je rad zamišljen kao izvještaj sa terenskog snimanja za potrebe etnomuzikološkog arhiva Akademije umetnosti u Novom Sadu. Rad je izložen na naučnom simpozijumu Dani Vlade Miloševića 2001. u Banjaluci sa ciljem da ukaže na vokalnu i instrumentalnu tradiciju Srba Krajišnika doseljenih u Vojvodinu sredinom 20. vijeka (posle 2. svjetskog rata, tzv. kolonisti). Autorka govori o tragovima najstarijeg nasljeđa, vokalnoj i instrumentalnoj muzičkoj tradicionalnoj praksi i orskoj tradiciji. Rad sadrži 8 notnih zapisa. Kao posljedica objavljivanja ovog izvještaja, iste godine je napravljen veći istraživački projekat koji je uključio i studente etnomuzikologije iz Beograda i Banjaluke na studijskom istraživanju, ne samo dinarskih doseljenika u okolinu Kikinde, nego i starosjedilačkog stanovništva. Tako se stekla zavidna baza podataka pogodna za seminarske i diplomatske radove i druga istraživanja koja se vrše sa ciljem izrade monografije o tradicionalnoj narodnoj kulturi Kikinde. Proširivanjem navedenog rada detaljnijim izlaganjem sa više primjera, opisima običaja sa mjestom muzike i igre unutar njih, kao i popisom svih snimaka iz arhiva u AKUDU Gusle, priredjen je ovaj izvještaj za list Gudalo pod naslovom ***Terenska istraživanja muzičke tradicije kolonista iz Bosanske Krajine u tri sela opštine Kikinda: Nakovo, Novi Kozarci, i Banatsko Veliko Selo.***

Kome je sekunda danas lepa je rasprava u kojoj Dragica Panić-Kašanski koristeći literaturu (17 bibl.jedinica) i iskustva u radu sa pjevačkim grupama, scenskom, koncertnom i medijskom prikazivanju tradicionalne muzike, govori o seoskom dvoglasu starije tradicije u kojem dominira sazvučje sekunde kao konsonanta u napjevu i kadenci. Ova vrsta dvoglasnog pjevanja posmatrana je u selu i u gradu sa posebnim akcentom na poslednju deceniju 20. vijeka. U radu autorka razmatra problem kretanja i preoblikovanja kulture kao posljedice prihvatanja savremenih tehničkih dostignuća i izmijenjenih uslova života. Ovaj dinarski dvoglas koji se danas pjeva više u gradovima nego u selima, Dragica Panić-Kašanski posmatra ga sa aspekta namjene, cilja, mjesta i vremena izvodenja, znalački imenujući same izvodjače (nosioци, čuvari, amateri, profesionalci). Konstatacija da je *sekunda promijenila mjesto stanovanja* veoma je slikovita metafora za promjene u muzičkoj tradiciji koje je ona uočila i objasnila. Rad je izložen na simpozijumu posvećenom prof.D. Deviću u Beogradu (2001.), a u zborniku radova sa simpozijuma je štampan i na engleskom jeziku (2003.). Ovaj rad je bio povod da se u Brčkom pokrene časopis koji će objavljivati aktuelne tekstove o srpskoj tradiciji danas - Baštinar. Tako je rad u neizmijenjenom obliku, uz dodatak nekoliko fotografija ubrzo još jednom štampan.

Zanimajući se za isti problem, dvoglasno seosko pjevanje na prostoru bosanske Posavine, nastao je rad ***Izvornjaci, muzika urbanog seljaka*** izložen na naučnom skupu Dani Vlade Miloševića 2003. godine. Ovim radom Dragica Panić-Kašanski skreće pažnju na potrebu da se u nauci odnosi grada i sela ne vrednuju kao destruktivni po narodnu kulturu, već da se uvide podsticaji koji iz tog odnosa nastaju. Ona sa te pozicije sagledava šta se događa u ukupnom narodnom životu kojega je sastavni dio i muzika. Pišući ovaj rad autorka se upoznala sa ogromnim stvaralačkim potencijalom brojnih vokalno-instrumentalnih sastava koji danas stvaraju širom svijeta, a porijeklom su iz Posavine, te se tako odlučila da tema njenog doktorskog rada bude upravo vezana za ovu oblast i problem arhaičnog i modernog u seoskoj muzici danas.

Seoske igre gradskog porekla (41- 47) je rad u kojem se govori o onim igrama koje su pristizale iz grada, a zadržale su se u selima do današnjih dana kao dio repertoara seoskih grupa (*seberka-prava vralica-stara srbijanka, ruzmarin, šetalica i ajd na levo.*) rad sadrži i 4 kinetograma, 2 zapisa svirke i jednu fotografiju.

Brčanske lazarice je rad pisan za Glasnik Zemaljskog muzeja, ali tamo nije objavljen, nego je svoje mjesto našao u okviru magistarskog rada. 2003. god je štampan u časopisu Baštinar. O ovom proljećnom obredu koji izvode Karavlahinje iz Gornje Maoče pisao je 1907. Teodor Filipescu. Dragica Panić-Kašanski, kao student odlazi u isto selo i snima izvodjače –lazarice, a potom piše o promjenama koje su u ovom obredu uočljive 77 godina kasnije (1984.) Veoma su upečatljive izjave kazivača Srba za koje se obredna igra izvodi i Karavlahi koji je izvode. Veoma jednostavnim jezikom, pristupačnim za čitaoca, autorka izlaže ozbiljne rezultate naučno-istraživačkog rada, nepretenciozno i odgovorno slikajući odnose naroda kroz odnose prema njihovoj kulturi.

Termini vezani za igru i zakoni kola u brčanskom kraju (42-47), U ovom radu autorka objašnjava narodne termine vezane za igranje u kolu (kolo, igra, igrač igračica, igranka, kolovođa, čuvar kola) i sistem narodne valorizacije ponašanja u vezi sa igrom – zakone kola; termine koji iz te veze proizilaze (presjeći kolo, istrigati kolo, prekinuti kolo, čisto kolo), kao i termine vezane za stil igre: zaigravanje i zatrkivanje. Autorka posebno ukazuje na termin *igračica* koji se koristi i u značenju pojedine orske igre, uz instrumentalnu pratnju, a ne samo u značenju igrača ženskog pola. Termini koje je u ovom radu opisala koleginja Dragica Panić-Kašanski, pored dokumentarne vrijednosti terenskog podatka, daju i interdisciplinarno upotrebljivu leksičku gradju kao i mnoštvo veoma vješto opisanih i dobro uočenih informacija o značenju pojedinih termina na datom etno-geografskom području.

Srpske igre brčanskog kraja (5-79. str.) je obimniji rad koji daje sve važne informacije o igrama Srba od najstarijeg nasljedja do danas uključujući i više kinetograma –zapisa igara (ukupno: 27). Ovaj rad je nastao za potrebe seminara za narodne igre, a predstavlja gradju uzetu iz magistarskog rada koja se odnosi na brčansko srpsko stanovništvo. Gradja se odnosi na dvije oblasti sa srpskim stanovništvom: istočnu, koja više gravitira Podrinju, i zapadnu posavačku. Srbi ovih oblata iako žive udaljeni desetak kilometara razlikuju se po nošnji i pravcu kretanja igara. Ovaj rad je objavio Centar za proučavanje narodnih igara Srbije, FMU Beograd u ediciji gradja. S obzirom da nema objavljenih zapisa iz brčanskog kraja, objavljeni zapisi predstavlja pionirski rad vrijedan pažnje i ima nesumnjivu dokumentarnu vrijednost.

Kolo igrača i neigrača je rad prikazan na naučnom skupu Dani Vlade Miloševića (64-79). Među stotinjak naziva za narodne igre kod srpskog, hrvatskog i muslimansko-bošnjačkog stanovništva brčanskog kraja, autorka je, objedinjavanjem dominantnih karakteristika (vrsta muzičke pratnje, pravca kretanja, igračkog obrasca i starosti) sve igre podijelila u 11 grupa. U okviru te podjele izdvaja se tip *kola u tri* koje se u selima naziva zajedničkim imenom *na dvije strane*. Objavljivanjem 15 kinetograma i 6 zapisa instrumentalne pratnje i ovim se referatom, pored ostalog, doprinijelo uvećanju fonda zapisa igara u BiH koji je prilično oskudan u odnosu na susjedne zemlje. Time je Dragica Panić-Kašanski ispunila cilj koji je sebi zadala pristupajući ovoj temi.

Etno-kamp bosansko-hercegovačkih studenata etnomuzikologije je jedan od onih radova kojim kolegica Panić- Kašanski u kratkim crtama podsjeća na sve ono što radi sama ili uz svoje mentore na afirmaciji studija etnomuzikologije, kao i približavanju folklornih i folklorističkih manifestacija studentima iz Bosne i Hercegovine (Sarajevo i Banjaluka). Ovaj rad objavljen je u katalogu Smotre amaterskog stvaralaštva Brčko distrikt BiH, koji kolegica Dragica Panić-Kašanski, kao i smotru uredjuje i priprema. Gotovo identičan je povod za pisanje referata ***Studijsko istraživanje instrumentalne, pevačke i igračke tradicije severnog Banata***. Radi se o popularno napisanom izvještaju o trogodišnjem radu ona ovom velikom projektu u kojem su studenti uključeni ne samo u terensko snimanje nego i u zapisivanje muzike i igre na terenu, kao i u arhiviranje sakupljene gradje na licu mjesta. Oba ova rada svjedoče o riješenosti kolegice Kašanski da bez obzira na životne okolnosti koje su je više puta odvele dalje od centara u kojima su Univerziteti, ona uspijeva da nađe načina da ostane u vezi sa studentima, obezbjeđujući im pogodne uslove za terenska istraživanja i animirajući i okupljajući oko sebe one koji u opštim trendovima globalizacije kulture i muzičke tradicije ne mogu da se pomire sa nemarnošću prema svojoj muzičkoj tradiciji.

Muzička praksa šargijaša Đoje Tomića kod Bijeljine, je rad nastao u okviru nastavnog procesa na Akademiji umjetnosti u Banjaluci. Naime, Dragica Panić-Kašanski je kao mentor za seminarski rad studentici Ivani Dabić, obezbijedila kazivača, povela je na teren, podučila kako se zapisuju melodije odsvirane na šargije, te uz dijelove njenog diplomskog rada, sastavila sa studentkinjom referat koji je na kraju i objavila u časopisu koji uredjuje.

Arhaični igrački obrasci još je jedan od radova koji su nastali na gradji obradjenj u autorkinom magistarskom radu. Objavljujući gradju veoma jednostavnih starih igara od 1 i 2 takta na području Brčkog, Dragica Panić-Kašanski kratko i jasno na osnovu 9 primjera podsjeća na zajedničku tradiciju Srba, Hrvata i Bošnjaka-muslimana brčanskog kraja, koja se danas u dnevno-političkim previranjima želi prikazati kao autonomna na sve tri strane. Jednostavno poredjanim primjerima koji liče jedan na drugi kao jaje jajetu, snagom argumenta se potvrđuje još jednom u etnomuzikološkoj nauci poznata činjenica da je naše selo bilo homogeno.

ZAKLJUČAK I PRIJEDLOG

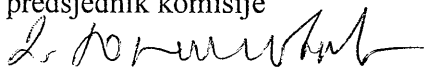
Tokom rada na Akademiji umjetnosti u Novom Sadu i Banjaluci, **mr Dragica Panić-Kašanski** aktivno se uključila u nastavni proces studenata grupe za etnomuzikologiju (melografske vježbe i etnomuzikološki praktikum), u pripremi seminarskih radova i podučavanju tradicionalnog pjevanja, a posebno u pripremi studenata za terenska istraživanja.

Imajući u vidu naučno-istraživačke rezultate koje je prezentovala na raznim simpozijumima po zemlji i inostranstvu, kao i njeno dosadašnje pedagoško iskustvo, smatramo da je mr Dragica Panić-Kašanski već formirana, zrela i studiozna pedagoška i naučna ličnost. Svoje nesumnjive naučne kvalitete ispoljila je naročito u okviru magistarskog rada kojim je dokazala da se interdisciplinarnim i komparativnim izučavanjima orskih igara i njihove muzičke pratnje može doći do nezaobilaznih naučnih rezultata, kako iz oblasti etnomuzikologije tako i etnokoreologije. Svojom neiscrpnom energijom, entuzijazmom i stručnošću pobudila je, među učenicima Srednje muzičke škole «Isidor Bajić» u Novom Sadu, a potom i među studentima Akademije umetnosti, veliko interesovanje i ljubav prema muzičkoj tradiciji o čemu svedoči CD «Bela vila» i video kasete sa akademskom grupom.

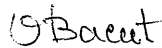
Uvidom u priloženu dokumentaciju, broj i kvalitet radova nakon izbora u zvanje asistenta, kao i praćenjem dosadašnjeg naučnog i pedagoškog rada, smatramo da **mr Dragica Panić-Kašanski** posjeduje relevantne naučne i pedagoške rezultate koji joj omogućavaju da stručno i odgovorno obavlja poslove **višeg asistenta** za nastavni predmet **Etnomuzikologija**-glavni predmet i **Etnokoreologija**.

Članovi komisije:

- 1) dr Dimitrije Golemović, red. profesor FMU Beogradu, etnomuzikolog, predsjednik komisije

- 2) dr Olivera vasić, red. prof., FMU Beograd, etnokoreolog, član

- 3) mr Milorad Kenjalović, van.prof. Akademija umjetnosti Banjaluka, etnomuzikolog, član

